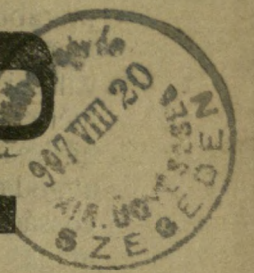

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 korona
Fél évre . . . . . 2 korona
Negyed évre . . . . . 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Az új birtokrendszer.

Szemelláthatóan és vaskövetkezetességgel töri immár keresztül a történelmi előítélet burkát és szivódik fel a közvélemény termő talajába egy gondolat: a birtokrendszer reformjának gondolata. Közgazdasági intuítiunk már határozottan érzi és tudja, hogy munkás hiánynak, kivándorlásnak, ipari hátra maradottságnak és egyáltalán összes gazdasági betegségeinknek és ezeken át a közjogiaknak is gyógyulása csak a birtokrendszernek és az őstermelésnek a jelenlegieknél helyesebb alapokra fektetésétől várható.

Ezen kell kezdenünk. Ez az a betűje annak a nagy ábécé-nek, melyből a jövő, gazdaggá és nagygyá teendő Magyarország történelmének íródnia kell.

Nem is hiányzik ma már — merjük mondani — csak az a modern Széchenyi, az a nagybirtokos avagy hitbizományos főúr, aki a kételkedést és kicsinyes gyanút kizáró önzetlenség vértetével szálljon sikra s a birtokrendszer reformálásának kérdése rohamosan megoldathatnék.

A nép földéhsége, az a lázas mohóság, melylyel a paraszt a — jó az Isten, majd megsegít hagyományos

utógondolattal kapva—kap egy-egy darab föld birtokba vételén, tekintet nélkül arra, vajjon a velejáró teher elviselhető-e vagy sem, világos jele annak, hogy a földkérdés megoldása már nem sokáig várthat magára.

Korántsem áltatjuk magunkat azzal az immár közkeletűvé válni kezdő hittel, hogy a földéhség csillapítása az a csodaszer, melytől összes bajaink egy csapásra elmúlnak és hogy a földkérdés megoldása minden: sőt jól tudjuk, hogy ez a kérdés is csak tartozéka és része a megélhetés nagy kérdés-komplexumának.

E megélhetés alatt itt nem a pusztá önfentartást kell értenünk, hanem a társadalmi felemelkedés lehetőségét is. Ezt gyakran halljuk gazdálkodási, vagyonszerzési vágyának nevezni szemrenyásképpen és maliciával.

Mi ezzel szemben igenis elismerjük legsajátabb jogát minden napszámosnak és munkásnak arra, hogy egy kis ház, kert, föld megszerzésére törekedjék és ezt az ő megélhetése föltétlenül tudjuk, épp úgy mint ama magyar okleveles mérnök törekvését nagy fizetésért német vállalat szolgáltatásban jutni, amit ő egyéni érvegyülésnek nevez.

A birtok is csak mint a megélhe-

tés eszköze tehet számot, mint akár az emberi munka s valamely teljesen eladósodott birtokosság ugyanolyan foku elégedetlenséget fejt ki, mint akár valamely eladósodott tisztviselői kar, vagy akár az életfeltételeit meg nem lelő munkásnép.

S midőn látjuk, hogy hazánkban már nemcsak a birtoktalanok vándorolnak ki, hanem napról-napra nő azoknak száma, kik birtokukat eladják, hogy kivándorolhassanak, akkor önkéntelenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy ime ma már Magyarországon a birtok sem biztosítja a megélhetést, a szerény és megérdemelt gyarapodást, a társadalmi emelkedés lehetőségét s indítva érezzük magunkat a baj okait mélyebben kutatni.

E kutatásainkban aztán reá bukkanunk az uzsora tömémentelen fajtáira mely országunkba pusztít, továbbá adórendszerünk fordítottan progresszív voltára és még sok egyébre, de mindenekfelett oly jelekre, melyek arra vallanak, hogy minden bajok és visszasságok gyökérszájai mélyen benyúlnak a magyar birtokrendszer kérdésébe és világosan áll előttünk a földéhség és a kisbirtokosok kivándorlásának elentmondó tényeinek magyarázata.

A földéhség lázas tünetét legha-

TÁRCA.

AZ ERDŐMESTERNÉ.

Boldog kis olthonnak látszott az erdőmesterék fészke. Hosszu sárga ház volt ez, melynek udvara kirugott a bükkösre. A kapuja fölött hatalmas szarvas-aggancs pompázott, a homlokzatán pedig óriás fagombák sötétlettek, mint a falba lőtt ágyugolyók. A hosszú tornácra kiterjesztett szárnyu odaszögezett bőregerek és kitömött sasok tarkállottak.

Esős időben kissé dohosak voltak az alacsony szobák, de vidám gyermekvihogás hallatszott ki azokból. A méhes kertben pedig fiatal asszony éneke csendült föl. Ha idegen hallotta méltán mondta rá:

— Bizonyosan szép menyecske! Csak az lehet ilyen vig.

Igy is volt ez néhány évig. De Klára, az irigyelt erdőmesterné, egyszer csak fordított a nótáján. Viggall kezdte és szomorúval folytatta. Menten megeredt a pletyka.

— Persze! Hisz olyan hirtelen történt az az esküvő akkor, hat év előtt. A gróf ur kimondta, hogy csak házasság ember lehet nála erdőmester. Ki főzet az előkelő vadászvendégeknek, ha nincs asszony a háznál? . . . Bizony, ha akart, ha nem: meg kellett házasodnia Gedőházi Ivánnak . . . Hej, be sokan reménykedtek a környékbeli kisasszonyok kö-

zül! . . . De az erdőmester ur hamarosan Klárát szemelte ki, a dubovai tanító szegény, de szép leányát . . . Azt mondják, a gróf is beleavatkozott . . . Tán épen a méltóságos ur állított be kérőnek, mi másért szállt volna le akkor a négylovas hintóról, hogy beszéljön a tanítóhoz? . . . Milyen boldogan, hajlongva kísérté ki a nádpálcás mester az előkelő látogatót . . . mint segítette föl a hintájába! . . . Mindent láttak a szomszédok. Azt is hogy Klára sápadtan állt az apja hátamögött . . . Bánata volt, na igen a Nalác Pista miatt, a kit szeretett, de a kié nem lehetett az öreg Nalác gőgössége miatt. Hamar próbált vigasztalódni . . . De most! Ugy ám! . . . Nalác Pista visszatért Budapestről . . . Már otthon van megint Dubován . . .

És folyt a pletyka kedvére.

A férj úgy tett, mintha semmit sem tudna mit hánytorgatnak róla és a feleségéről. Csak várt, csak figyelte az asszonyt. Ma is nyugtalan Klára. Ott ül az ablakban és himéz . . . De tekintete hol a kakukkos fali órára, hol az átelleni templomórára tévedt. És egyre türelmetlenebb lesz . . . Szeretné már előbbre igazítani a mutatót: hadd lenne már hat óra.

Gedőházy a divánon hever. Nyugodtan szijja makra pipáját. Kedvelt ujságát böngészi, de néha csak úgy maga felé tartja a nagy nyomtatott papirost és lesi az élete párját.

Az asszony végre meg nem állhatja, hogy rá ne szóljon.

— Elkésél, Iván! Az öreg gróf ur pont hat órakor ott lesz a vadászlakban. Félóra kell, míg odaérsz. Vagy a gróf várjon az erdészére?

Most már Gedőházy is az óra felé pillantott s úgy tett, mintha lassan föltápáskodnék. Nagyokat nyújtózkodott, kifeszítette izmos karjait; szálas, erős természetét illesztgette aztán hirtelen fölkapta a puskáját, melyet felesége már eléje tartott, fejébe nyomta zöldes vadász kalapját és az ajtó felé indult.

— Meg se csókolsz? — kérdezte az asszony hizelegve.

— Azt is megtehetem.

Klára durcásan fordult el, úgy elégedetlenkedett:

— Mi lelt már megint? Még mindig ez a hidegség? Mit vétettem, Iván?

— Véteni? Na hiszen! Még csak az kelene, hogy . . .

Elharapta a szót; de Klára rátámadt:

— Beszélj csak! Mi volna hátra?

— Hát hogy igaz legyen, amit pletykálnak rólad a környéken!

— Nekem rovod föl? Érezteted velem? Hát tehetek én róla, hogy rossznyelvűek az emberek?

— Elég, elég! . . . Csak a gyermek előtt ne!

Már nyílt az ajtó s a kis Lacika, óriás karikával és hajtó pálcikával betoppant a

marabb megérezte a spekuláció s leg hamarabb vállalkozott azt haszonra váltani: a parcellázó üzlet hihetetlen méreteket ölt. Orvosságnak szeretik hirdetni a kivándorlás ellen. Komoly aggodalmunk azonban, hogy ez az orvosság veszedelmesebb, mint a baj maga, s ha majd évek múlva az ok szerűtlenül vállalt terhek révén előállott képzelt értékek révén előállott képzelt értékek szertefoszlanak, oly váltásban lehet részünk, mely egy háborúval felér.

Ezért, csupán az események és fejlemények, tárgyilagos megítélése alapján a birtokrendszer kérdésének mint elsőrangú fontosságú kérdésnek tanulmányozását a kormány figyelmébe ajánljuk.

A gyermekvédelem.

Az a rendelet, melyet a napokban intézett a törvényhatóságokhoz a gyermekvédelem dolgában Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, érdemes arra, hogy minden kötelességtudó közigazgatási főnök kívülről megtanulja. Mert ez a rendelet az első nagyarányú intézkedés a gyermekvédelem tekintetében. Nálunk ez az ügy roppantul el volt hanyagolva eddig. Hogy a statisztika néhány esztendő óta a népességi mozgalom stagnálását mutatja ki, azt nagyrészt gyermekvédelmi intézményeink hiányos voltának kell betudnunk.

A gyermekhalandóság ijesztően nagy ugy Budapesten, mint a vidéken, és nem szükséges magyarázni, hogy a gyermekhalandóság óriási hányada a törvénytelen gyermekre esik. Csak újabban építettek néhány lelencházat, de ezek sem nem elég nagyok, sem nem elég számosak arra, hogy a célnak egészen megfeleljenek. Az 1905-iki törvény, melynek Széll Kálmán a megteremtője és az állami lelencházak létesítéséről szól, mindenestre alapvető intézménye a gyermekvédelemnek Magyarországon, de csak fél munkát

végez. És pedig azért, mert a lelencházban csak a törvénytelen, illetve kített gyermekekről történik gondoskodás, azoknak 12 esztendő korukig. Holott 12 éves kora után a gyermek különösen erkölcsi tekintetben sokkal inkább rászorul a vezetésre és póráz tartásra nagyobb szüksége van, mint fiatalabb korában. S mert 12 év után legkésőbb elveszi kezét az állam a talált vagy elhagyott gyermekekről, ezeknek nagyrésze, mihamar a büntetőbírósnak ad dolgot.

A rendelet, melyet most adott ki a belügyminiszter, elsősorban a züllésnek indult gyermekek megmentéséről intézkedik. A rendelet minden szakaszát humánus szellem lengi át, ennek dacára energikus és céltudatos. Cagy misszióval bizza meg a miniszter e rendeletben az Országos Gyermekvédő Ligát, amely alig egy-két évi fennállása után az egész magyar társadalmat megnyerte a maga nemes céljára. Hiába a legkitünőbb rendelet, holt betű marad az, ha nem követik becsületesen és intézkedéseit nem fogantositják lelkiismeretesen. Az Országos Gyermekvédő Ligára hárul az a föladat, hogy a rendeletbe életet vigyen olyképpen, hogy a gyermekvédelem eszméjét minél hathatósan vigye bele a magyar társadalom minden rétegébe és az eszmének minél több áldozatkész hívet toborozzon.

Nem kételkedünk abban, hogy hatóságaink mindenütt a legmesszebbmenő támogatásban fogják részesíteni a Gyermekvédő Ligát annál is inkább, mert az a nemes cél évente milliókra menő összeget emészt fel. Az állam nem képes ezeket a milliókat fedezni bármilyen áldozatkészséggel kezeli is az ügyet, a milliók egyrészt a társadalom kell, hogy fedezze. Így van ez mindenütt a külföldön is, a hol a gyermekvédelem tekintetében ötven-hatvan év előtt tartottak már ott, ahol mi most tartunk.

szobába. Öt éves, szép, okos fiucska volt. A mint megpillantotta apját, eldobta a karikát s a pálcát és a puskát után kapott:

— Hadd vigyem én! Hadd vigyem! Elmegyek veled az erdőbe. Elmegyek!

— Na persze! Te kis bolond! Itthon maradsz a mamánál. Apa elmegy vadászni. Hoz majd nyulat neked.

— Inkább mókust! Ugy-e hozol mókust, apa?

— Ha el nem szalad . . . Mert jobban fut és ugrál ám, mint a Lacika.

És megcsókolta a nevető gyermeket.

A fiu aztán újra rimázkodott, hogy ő is vadászni megy. Szereti az erdőt, a bükköst, de még jobban főnn a fenyvest, messze, a hol a Medve-szikla áll. Juj, de szép ott! Ugy félt, de azért oda menne bátran. Oda vigye el apa. Hányszor ígérte neki! De jó, csak legyen ő is nagy, majd elszegődik erdősznek. S a szülők alig bírták lecsillapítani a kis bohót.

Gedőházi még egyszer visszafordult a tornácról s rászólt az asszonyra:

— El ne hagyj a házat! A gyerekekre meg vigyázz, mint a szemed fényére.

II.

A mint magára maradt Klára, kiküldte a fiucska a kertbe: hadd karikázzék tovább. Ő maga leült az asztalhoz, fejét lehajította és nagyokat sóhajtott. Aztán elővett egy levélkét, melyet reggel óta rejtegetett a keblében. Kísimitotta a papírt és újra elolvasta.

Szeme rámered egy névre. Oh, az a név. Nalácy Pista! . . . Azt írja neki, hogy esti hat órára átjön Dubováról. Látni akarja egykori szerelmét. Ettől a találkozástól rettegett Klára. Nem lehetett Pistáé, aki elutazott s rá se gondolt tán a bánatos lányra. De mióta visszatért s látta, milyen boldogtalan házasságában a szép asszony, mind sürűbben fölkeresi, hogy vigasztalja őt.

Amikor először hallotta Klára, mivel gyanúsítja két falu rossz nyelve, megriadt és többé látni sem akarta Pistát. De nem bírt ellentálni és néhányszor találkozott egykori szerelmével. Nem hitte, hogy a férje is tud róla, ma azonban elárulta a féltékenysége. És eszébe jutott Gedőházi néhány burkolt szava:

— Tudom, nem én birtam szivedet először boldogító indulatra . . . Dacból, kétségbeesésből jöttél hozzám . . . Csalódott leány mi mást csináljon!

Égette a lelkét ez a szemrehányás. Mi lesz a jövőben? Ha megtudja az apja, az öreg tanító, kinek penziót ad a gróf! Ha megtudja maga a gróf, a ki kérője volt? De ha megtud mindent az ura? . . . Az ura! . . .

Összerázkódott . . . Aztán töprengett Klára hosszan . . . Meg is eredtek a könnyei, majd fölszárita s a tükörbe nézett . . . Hisz mindjárt itt terem Pista . . . Meg ne lássa rajta, hogy sirt . . . Meg ne lássa!

Észre se vette, hogy az ajtó nyílik és egyszerre csak két gyöngéd kart érzett a vál-

Ujdonságok.

— Községi közgyűlés. Közgyűlést tartott tegnap, szombaton, Mindszent község képviselőtestülete, két héten belül csak a harmadikat. A jegyzők akár egyebet se csinálnak, mint a közgyűlések jegyzőkönyveit. Véleményünk szerint be lehetne s be is kellene osztani a tárgysorozatot úgy, hogy ritkábban lennének rendkívüli közgyűlések s ne egy-két jelentéktelen tárgyért rángatnák össze a képviselőket. A szervezeti szabályrendelet szerint, tekintettel az ekkori munkaidőre, július és augusztus hónapok alatt egyáltalán nem volna rendes közgyűlés tartandó s dacára ennek, július elseje óta augusztus 17-ig nem kevesebb, mint öt rendkívüli közgyűlés lőn egybehiva Ennek a tegnapi közgyűlésnek sem láttunk oly tárgyait, amelyek ne várhatták volna meg a szeptemberi rendes közgyűlést.

Többek között következőkben történt intézkedés:

1) A gyermekmenhely-bizottságba bevasztatott a mindenkori jegyző, Tary Istvánné urnő.

2) A Wimmer Károly-alapítvány alapítólevelének aláírására utasított a község előljárósága s fölkéretik a mindszenti takaréktár igazgatósága; a Hám János-alapítvány alapítólevelének aláírására a község előljárósága; a Hanusz Alajos-alapítvány alapítólevelének aláírására fölkéretni határozottatott Hanusz István tanár; a Vöröskereszt egyesület alapítvány alapítólevelének aláírására fölkéretnek özv. Kaufmann Józsefné és Gelsy Péter.

3) A tisztviselők a drágasági pótlék iránti kérelmüket a közgyűlés folyama alatt visszavonták. Nem akarták magukat elutasításnak kitenni, mert bár érdekükben szép felszólalások hangzottak el, mégis akadtak olyan megjegyzések is, amelyeknek folytatása elől helyesnek látták a menekülést. Valóban sajnálatos jelenség, hogy amikor minden város, minden község, készséggel igyekezik alkalmazottainak az uralkodó drágaság elviselését

lain. Klára ijedve ugrott föl . . .

Nalácy Pista talpig gyászban, de mosolygós, vidám arccal hajolt feléje:

— Megijesztetted? . . . Rám gondolt?

Az asszony összeszedte minden erejét. Már elhatározta, hogy elkerüli a fenyegető veszedelmet.

— Hallgasson meg, Pista! Férjem gyanakodik. Valaki elárulta neki, hogy néhányszor beszélgettünk. Ne háborítsa tovább a családi nyugalmat! Isten nem akarta, hogy egymáséi legyünk. Belenyugodtam, lemondtam, máshoz mentem, de lemondok újból, bármit kínál az ön szerelme!

— Üdvöt, boldogságom!

— Becsületes asszony vagyok, az akarok maradni!

— S ha arra kérem: váljék el? . . . Szeretem, Klára! Még mindig szeretem, oh, sokkal jobban, mint bármikor! . . . Atyám meghalt, nem ellenezheti többé ezt a házasságot. Azóta örököltem is, a magam ura vagyok! Most már gondoskodhatom a boldogulásról. Bizzék bennem, Klára! Bizzál bennem!

Már kábulás fogta el a szegény asszonyt. Érezte, hogy mindjárt elgyöngül s akkor vége! Az utolsó szavak és Pista félelmes mozdulata, amint meg akarta ölelni, végre mégis visszaadták Klára régi erélyét.

— Nem, nem! Oh Istenem, ne ostromoljon, ne kinozzon! És hagyjon el, hagyjon el örökre!

(Folyt. köv.)

megkönnyíteni, megélhetésüket lehetővé tenni, ugyanakkor képviselőtestületünk szerencsétlen kezű többsége — mint a rossz gazda — ridegen elzárkodik a tisztviselők jogos kérelme elől.

4) Elzárkózott ugyan a betétszerkesztésnél közreműködő esküdtek kérelme elől is, megtagadván a kért tisztelet- vagy napidijakat. De itten igaza van akkor is, ha a kérelem bírálásába nem bocsátkozik, mivel azok az esküdtek, akik a betétszerkesztőnél ülnek a hivatalos órák alatt, éppen olyan keveset dolgoznak itten, mint amikor a község házánál pipálgatnak naphosszat. Többet semmi esetre sem.

— **Árpád-ünnepély.** A szeptember 15-re tervezett pusztaszeri országos ünnepélyre való készülődésnek immár látható jelei is vannak. A hét kezdete óta folyik az Árpád-émlék tisztogatása. E tisztogatás abból áll, hogy a kegyeletlen és barbár kezek által rajta ejtett sérüléseket és megörökítésre más úton nem számított s reápingált neveket — nomina asinorum — eltüntetik, részben különféle preparátumok, részben pedig kőfaragó segítségével. Ilyenkor láthatni, hogy hiúság-szülte meggondolatlanságból apránként mennyi kárt lehet csinálni ily emlékművön, habár az még oly szilárd anyagból készült legyen is. Az emlékek legfigyelmesebb, legmunkásabb tagozatai szelvényben-hosszában telve voltak véssőkkel hosszabb időnkig tartható munkával beirdalt nevekké, ami a legnagyobb felügyelet-hiányról tanuskodik. A különféle színű festékek, írónokkal eszközölt fölírásokat nem is tekintve. Reméljük, hogy jövőben ily meglepetések nem ismétlődnek, legalább gondoskodás történik hivatott tényezők részéről, hogy jövőben ilyesmi meg ne történhessen. E hó 16-án járt a helyszínén Alt Miksa államépítészeti főmérnök a munkát meg szemlélni. Vele volt Csallány Gábor, a vármegyei régiségtár őre, aki az emlék szomszédságában levő templom-rom és a lejjebb fekvő kápolna-rom körül végzett vizsgálatot, hogy ennek alapján a közeljövőben még oly helyeken teljesíthetne ásatásokat, amelyek ez ideig ily célból átkutatva nem voltak. Él ugyanis az a hit, hogy e helyütt régebben nagyobb település, virágzó község felehetett. Arra vall legalább az a körülmény is, hogy a templom- és kápolna-romok aránylag elég távol, mintegy kilométernyire vannak egymástól s hogy a romok körüli dombos hely a településre mindig kiválóan alkalmas lehetett.

— **Kinevezés.** Tary János okleveles kántor-tanítót gróf Károlyi László nagybirtokos, az általa fenntartott felgyői iskolához tanítónak nevezte ki.

— **Temetkezési egyleteink.** A felosztásban lévő Mindszenti három temetkezési egylet pénzügyi viszonyainak rendezése újfönt napirendre került, amennyiben a m. kir. belügyminisztérium néhány nap előtt pótlólagos felvilágosító jelentés végett és új felosztási tervet készítése céljából kiadta az iratokat a járási főszolgabírónak, aki már föl is terjesztette jelentését, s arra kéri a minisztert, hogy az egyesületek vagyonának felosztását a lehető legnagyobb sürgősséggel, legkésőbb szeptember hó első napjától kezdődőleg engedélyezze. Lesz-e eredménye a főszolgabíró kérésének, ma még nem tudhatjuk; egy azonban bizonyos, az tudniillik, hogy a vagyon felosztásának húzása-halasztása csak fokozza

az elégedetlenséget, s legnagyobb erkölcsi kárára van járásunk főszolgabírójának, akit egyes rosszelkűek már a vagyon elsikkasztásával is meggyanusítottak, holott tudja mindenki, hogy az egyleteknek 13544 kor. 90 fillért tevő készpénze a helybelyi takarékpénztárban kamatozik. A főszolgabíró ur felosztási tervete szerint az első temetkezési egylet tagjai 2354, a második egyletéi 2133, s a Szent István egyesület tagjai 925 százalék arányában fogják betéteiket visszakapni. Bizony ez édes kevés; annyi, mint a veszett fejszének a nyele. De hát a rossz gazdálkodásnak ilyen vége szokott lenni.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A Wimmer-Károly-féle (90 kor.) és a Kossuth-Lajos-féle (9450 kor.) iskolai ösztöndíjakra pályázatot hirdettek. Pályázhatnak jó magaviseletű, szegény sorsu, közép- vagy ezzel egyenrangú iskolákat látogató Mindszenti illetőségű jeles tanulók. Folyamodók kérvényeiket az utolsó félévi bizonyítvánnyal f. hó 25-ig hozzám nyújtsák be. Kádár Szilveszter plébános gond. elnök.

— **Választás Szegváron.** Kozák János közgyámnak lemondása következtén megüresedett egyik előjárói állás. A tegnap d. e. 10 órakor megejtett választás alkalmával Szép József esküdt és ifj. Gémes István pénztárnok közül a szavazó polgárok egyhangulag Szép Józsefet választották közgyámmá. A választást Tary István főszolgabíró személyesen vezette, s részrehajlatlan, tapintatos eljárásáért meleg elismerésben részesült.

— **Felfüggesztett előjáró.** Hegyi Ferenc szegvári esküdtet, aki egyébként a rendőrkapitányi díszes címet is viseli, hivatalos hatalommal való visszaélés és szemérem elleni vétség miatt a járási főszolgabíró felfüggesztette hivatali állásától. A vármegye alispánja a fölebezett elsőfokú határozatot jóváhagyta, s így a kapitány ur fegyelmi ügye mielőbb lebonyolítódik.

— **Nimród élet.** A nyulvadászat évadja augusztus 15-ével nyílt meg. E napon kora reggeltől kezdve ropogott a puska a határban. Megszaporodott nimródjaink akartak élni már e napon jogaikkal, jobban mondva megizlelni a süldő tapsikok inycsiklandozó pecsenyét. Hogy mily eredménnyel folyt le a nap, arról nem szereztünk értesülést, azt azonban hallottuk emlegetni, hogy a vadászok eszten leje aligha fog különbözni a gazdákétól, azaz ép oly kedvezőtlen a vadászok kilátása, mint amilyen gyöngye volt a gazdák termése. Pedig ez baj lenne, mivel a puskások is fölemelt árakkal jutottak helyeikhez. Nem hagyhatjuk említés nélkül azon bár jelentéktelen de udvarias körülményt, hogy a tanyai területektől elesett „Mindszenti vadásztársaság“ a tanyák közét azóta érintetlenül hagyta, pedig aug. 1-étől kezdve, a foglyokat már vadászhatta volna.

— **Meghívó.** A Mindszenti iparos ifjuság f. évi augusztus hó 25-én Bertók János vendéglőjében a Mindszenti munkaképtelen iparos-segédék fölsegélyezésére zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépődíj 1 K, este a pénztárnál 1 K 20 f.

— **Rév-építés.** Élénk figyelemmel kíséri közönségünk a Mindszenti révlejárók kiépítésének ügyét. Nem is csoda, mert sokakat keserű emlékek fűznek hozzá. Ugy látszik azonban, hogy ha sokára is, de mégis csak rendbe jön ez is. E hó 16-án jelent meg ismét a helyszínén az alispán által kiküldött

műszaki bizottság, hogy a mostan szintén megjelent vállalkozóval a további teendők iránt megállapodjanak. Első sorban átvették az ut védelmére szükséges kőhányáshoz való kőanyagot, azután pedig kötelezték a vállalkozót, hogy a tavaly félben maradt kövezést valamint kőhányást aug. 21-én legnagyobb erővel folytassa. Akkorra el lesz távolítva a révjároból az árvíz által oda rakott tömördek iszap s ha a vizállás kedvező marad — nem lehetetlen, hogy az ut valóban befejezhető lésszen őszig.

— **A huszadik század koldusa.** A huszadik századot, — a villamosság századát — a rohamos haladás jellemzi mindenben s ugylátszik, még a koldulás mesterségében is. Legalább erre mutat a következő eset mely a minap történt Berlinben:

Az egyik utcasarkon rongyos és mód fölött szánalmas külsejű koldus áll. Jóformán aki csak arra megy, mind alamizsnát készül neki adni, de a koldus egy mellette fekvő nagy fehér táblára mutat, melyen ez áll:

Aki nekem tíz fillér alamizsnát ad, annak kis cédulát adok róla. Aki ötven ilyen cédulát mutat föl, az egy Eastman-féle 9—12 méretű fényképező gépet kap. Aki meg száz ilyen cédulát mutat föl, annak egy jó hangu fonográfot adok s hozzá hat kitűnő lemezt.

Az ember valóban gondolkodóba esik ez ujtajta gazdasági jelenséget látva. Ki ez tulajdonképpen? Kereskedő, aki koldul, vagy koldus, aki kereskedik?

— **Néhány buzaszál miatt.** Szabó János 61 éves Kápolna-utcai lakos e hó 13-án, Szimcsák Sándor téglagyáros Mariska nevű 11 éves leányát azért, mert az gyermekes pajkosságból a rakodóba szállított buzájából néhány szálat kitepelt, úgy arcul ütötte, hogy a kis lányon 8 napig tartó sérülést konstataált az orvos. A hevesvérű magyart följelentették a szentesi járásbíróshoz.

— **Mi baja volt a malacnak.** János gazda elhatározta, hogy renováltatja a malaca lakosztályát. Összeszedte a sógorokat és miután a pálinkás butykos mellett megtanácskozták a fának minőségét és azt a fontos dolgot, hogy kitől lehetne fűrészt kölcsönkapni, hozzáfogtak az ól tatarozásához. Alig szegeznek három szál lécet az ól oldalára, a malac odabent olyan visitást kezd, hogy minden macskának felborzolódik a szőre, s János gazda maga is meghatottan kiáltja be hozzá:

— Ne visijj coca, hiszen a házadat építjük.

Azonban a malacot ez nem vigasztalta meg. Ég felé fordította az orrát és visitott tovább.

— Ugyan, — mondja az egyik sógor, — nem-e beteg ez a malac?

— De biz a beteg, — mondja a másik. Elvégre is el kellett küldeni a Márton csordásért, aki érte az állatok baját.

A tudos csordás meg is érkezik. Fülel a visitásra, aztán hívja ki a malacot.

— Kuc-kuc, jere ki.

A malac nem mozdul, hanem visit tovább.

— Ha te nem gyűsz ki. — mondta Márton gazda, — majd bemögyök én.

Azzal bemászik az ólba és ott tapogatja a malacot.

— Hát aztán hogy is gyünne ez ki, — szól végül, — hogy is ne visitana;

— Miért?

— Odaszögezte a farkát.

— **A dohányfüst hatása.** Annyi minden rosszat beszéltek össze-vissza a dohányzásról, hogy egyszer igazán már jót is lehet róla mondani, hisz már a legelemibb igaz-

ság is megkivánja ezt. Mérgező anyagai ugyanis nemcsak az emberi szervezetre hainak kártékonyan, hanem azokra a haszontalan lényecskékre is, melyeket bacillus néven magunkban hordunk. Miután a sok baktérium belelegzés után jön a testünkbe, feltehető és egyébként is világos, hogy a dohányfüst érintkezésbe jön velük s ezeket megsemmisíti. Hogy ezt a kérdést közelebbről megismerjük, egy bécsi orvostudós tüzetesen foglalkozott vele és eredményeit a következőkben foglaljuk össze. A tudós egyes csöveket különféle bacillusokkal teltetett s a csövet aztán a dohányfüst hatásának tette ki. A difteritisz bacillusaira a dohányfüst nagymértékben hatott, amennyiben nem növekedett tovább, vagy csak nagyon csekély mértékben növekedtek. A tífuszbacillusokra gyakorolt hatása a dohányfüstnek már sokkal csekélyebb volt, de ezek növekedésére is károsan hatott. A gennybaktériumokat ellenben a dohányfüst valóságosan pusztítja, úgy, hogy összesorvadnak, nemhogy növekednének. A tudós abban foglalja össze fejtegetéseit, hogy a dohányfüst a számban levő baktériumok legbiztosabb kipusztítója.

-- A szentesi m. kir. állami főgimnáziumba járó tanulók szives figyelmébe ajánljuk Untermüller Ernő szentesi „Diák Otthon“ könyvkereskedését. Nevezett könyvkereskedésnek már megjelent a jövő évre szóló tankönyvjegyzéke. Határozottan olcsóbb bármely fővárosi vagy vidéki antikvárius árjegyzékénél. Tessék összehasonlítani Untermüller árjegyzékét akármelyik fővárosi antikvárius árlapjával és rögtön meggyőződik, hogy Untermüller árjegyzéke 15—20 százalékkal olcsóbb. Ezen árjegyzéket Untermüller könyvkereskedése bárkinek szívesen megküldi. Tessék egy levelezőlapon kérni. Vidékről jövő tanulók elhelyezését készséggel és ingyen közvetíti. 5—8

Közönség köréből.

VÁLASZ.

A „Mindszenti Lap“ 1907. évi augusztus hó 11-én megjelent 32. számában „Biróválasztás előtt“ című ujdonságra óhajtván válaszolni, minek közzétételére a tek. szerkesztő urat tisztelettel felkérem.

Fentnevezett cikknek írója, nem tudom, tudatában volt-e annak, hogy mikor ezen közleményt írta, mit cselekszik?

Ugy látszik, nem. Mert mint cikkében mondja, hogy én bizonyos korcsmai duhajkodás miatt 40 kor. pénzbüntetésre, vagy nem fizetés esetén két napi szabadságvesztésre lettem tek. Tary István ur, a tisztántuli járás főszolgabírája által kegyesen marasztalva, dacára annak, hogy az ítéletet megfőlebbeztem s még a mai napig is felebbezés alatt van, — igaz — az ítéletet rajtam végrehajtotta, mit szerencsésen ki is állottam. Tagadom azonban s vakmerő hazugságnak tartom azt, ki rólam azt merészli állítani, hogy én Veres Sándor volt községi birónak csak egy szóval is említést tettem volna arról, hogy a dohányzást nekem engedje meg.

Az illető cikkíró ur, úgy látszik, a sötétség homályában tapogat. Nem mer nyíltan velem szembe állni. Gyáva katona.

A rágalmakat ártatlan bárány képében szórja rám, mivel így gondolja a választó polgárokat és a lakosságot tőlem eltántorítani.

Célját így nem érte el, mert a választóknak több esze van, mint az illető báránybörbe bujt ördögnek.

Szükségesnek tartottam ezen válaszomat a t. olvasóközönséggel tudatni, egyszersmind

azt is, hogy az illető ellen a sajtóbíróságnál a kellő lépéseket megvettem.

Korom István.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1907.

NYILTTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő).

Nyilatkozat.

Alulírott, ezennel kijelentem, hogy Seres Ferenc I. esküdt urat legkevésbé sem akartam sérteni f. hó 13-án, a Baksay Illés ur üzletében azzal a kifejezéssel, hogy a piacon a garabolyokat az asszonyok elől felrugdalt, mert az — mint később meggyőződtem — légből kapott koholmány volt és tőle ezuton kérek bocsánatot.

Idősb Szakal Pál.

Üzlet kibővítés.

Van szerencsém Mindszent község mélyentisztelt közönségét értesíteni, hogy a Kossuth Lajos-utca 35. szám alatt (községháza átellenében) levő üzletemet korlátolt pálínka-méréssel bővítettem ki.

Raktáron tartok valódi, kisüstön főzött törkölypálínkát, ugyszintén mindenféle szeszes italt, csakis a legjobb minőségben.

Szives pártfogást kér

Steindl János

fűszer-, vas-, csemege és rövidáru-kereskedő.

3—3

Eladó részvények.

10 drb „Összetartás szövetkezet“-i részvény eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Gyári árakban!!

egyedül Szántónál vásárolhat
Kódmezővásárhelyen, Andrássy-utca 4.

1 drb SINGER varrógép . . . . 31 frt 75 kr.

1 drb Karikahajós női varrógép 49 frt 75 kr.

1 drb Bobbingyöngy női varrógép 53 frt 50 kr.

Valamint szabó és cipész iparos varrógépek

jélarban.

kedvező részleti feltételek mellett.

Összes varrógépeimen
remek himzési munka
készíthető

Szántó Miksa

varrógép és kerékpár gyári raktáros.

Gyönyörű képeslap-ujdonságok

a legnagyobb választékban kaphatók

HORVÁTH ANTAL PAPIKERESKEDÉSÉBEN.

Folyton a legszebb és leghatásosabb ujdonságok!

Aki valamit venni, vagy eladni akar, az hirdessen a Mindszenti Lapban, mely a vármegye minden községébe eljut. Olcsó hirdetés díj mellett sikere biztos lesz s mielőbb célt ér. Előfizetőknek árdíj-kedvezmény

13-18

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
A legfejlettebb és legbiztosabb gépek
Locomobil és gőzcsepplőgépek
szalmakaszálókat, járgény-csepplőgépeket, löher-csepplő-
gépeket, rostát, konkolyozót, kaszáló- és aratógépeket,
szénagyűjtőt, boronát, sorvetőgépet, Plasset
szőlőt, szeszekavógát, répevágót, kukorica-
morzsolót, darálókat, gránátalmát, egyetemes
szőlő-ekét, B- és S-típusú ekét és minden
egyéb gazdasági gépet.